

OLAMEJNU

(Nasz świat)

DWUTYGODNIK ŻYD. MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

Numer poświęcony pamięci tragicznie zmarłego kolegi naszego
b. p. **SZMUELA ROTENBERGA.**

OD REDAKCJI.

W poniedziałek 1 sierpnia r. b. o godz. 19, Kielce zostały zaalarmowane wstrząsającą wieścią o tragicznej śmierci b. p. SZMUELA ROTENBERGA naszego brata i kolegi członka i kierownika tuż. org. „Haszomer-Hacair“ ucznia kl. 8-mej naszego Gimnazjum.

W całym mieście wieść ta wywołała zrozumiałe przygnębienie. Najboleśniej jednak cios ten uderzył nas-młodzież, której zmarły niemal duszą był. W zmarłym tracimy nie tylko kochanego kolegę, ale brata serdecznego, niestrudzonego bojownika naszej placówki ideowej, nieodżałowanego kierownika we wszystkich dziedzinach naszego życia. Natura spokojna, umysł zrównoważony, niezłomny hart ducha i woli — oto czynniki, któremi zdołał pozyskać szerokie sfery naszego społeczeństwa. Był jednym z tych, którzy nie krzykliwym frazesem, nie szerokim gestem budują swe prawdy, w cichej a żmudnej pracy, szkolili Nowe Pokolenie dla Nowych Pojęć Społecznych. Niestety niszczycielski żywioł porwał z naszych szeregów to młode, bujnie się zapowiadające, w krasie swej 18-tej wiosny — życie, w chwili gdy pierwszy stawiało krok na granitowym szlaku Swej idei. Tak cicho jak żył i działał, tak cicho odszedł od nas na zawsze, zostawił nam tylko po Sobie ścienie Swego potężnego Ducha i jasną Swą pogodną myśl — i to wśród nas na zawsze zostanie. Szmuelu! Mimo że odszedłeś od nas, to w myślach naszych, pojęciach i czynach, zostaniesz nieśmiertelny, albowiem są to Twe własne myśli pojęcia i czyny.

Dziś z naszej trybuny „Olamejnu“ na której jeszcze pot twojej twórczej pracy widnieje składamy Cześć i Hołd Twej Pamięci!!

WŁADYSŁAW SKÓRECKI.

I Z K O R...

b. p. kochanemu Szmuelowi poświęca — autor.

Szmuelu nieboże! Czyż to być może?!
Tak marnieś żywot zakończył
młodzieńczy...
Porwała Cię straszna śmierć w swym
uporze
Z pod życia naszego tęczy...
Że tak wczas zgasły życia Jego zorze
Smutno mi, Boże!

Postradłeś Ty życie w pełnym
rozkwiecie
Na drodze do ideałów swych celu...
Walczyłeś z obłądą — a śmierć
właśnie skrycie
Ciebie porwała z tak wielu...
Czemż to Jego ścięły śmierci noże?
Czemż to, Boże?

O biada mej duszy, z żalu się kruszy
Pragnie cudu i.. z rozpaczki aż wyje,
A złowrogie wieści łowią chciwe uszy:
Szmuel utonął! Nie żyje!
Nie wierzę temu!!! Nie! To być
nie może!!!
Straszno mi, Boże!

Izaak Cwajgiel.

בלב נשבר ונדכא אנו מתאבלים על מותו הטרגי
 ברמי ימיו של רענו וירידנו הכלתי-נשכה בשנה ה-18 לימי חייו
שמואל רוטנברג נ"ע
 ומביעים בזה את רגשי השתתפותנו בצערה העמוק של
 משפחתו—בתחית עמנו המצא נחומים!
 יצחק צוויינגל, בצלאל סירצרו, יצחק קיור,
 אלכסנדר מנצח, רפאל קיפרברג, אברהם רמבישבסקי,
 אברהם רוזנבלום, ישראל דיבוב, יצחק פלישהקיר.

הננו מביעים בזה את השתתפותנו בצערם של משפחת
 י. מ. רוטנברג לרגלי האסון הנורא שקרה אותם במות
 עליהם בנם היקר
שמואל נ"ע
 תלמיד המחלקה השמינית של הגמנסיה העברית בקילצוי.
 וינחמו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים.
 ועד הגמנסיה העברית בקילצוי.

הננו משתתפים בצערם הנדול של
 משפחת י. מ. רוטנברג במות עליהם
 בנם היקר
שמואל ז"ל
 בבנין הארץ ינחמו.
 ציון משה, רמבישבסקי שלמה.

הננו מודיעים את צערנו על מותו
 הטרגי של אחי-קבוצתנו
שמואל רוטנברג ז"ל
 ומביעים רגשי השתתפות למשפחה
 השרויה באבל
 מי שהיו חברי הקב. "עולים"
 גרסטלמן, וילק, מונצרו, פלישהקיר
 קיור, מנצח.

הננו משתתפות בצערה הנדול של
 אחות קבוצתנו חוה רוטנברג על מות
 עליה אחיה ברמי-ימיו
שמואל ז"ל
 בעבודתה הלאומית הנחם.
קב. "בת חורין"
 ע"י "השומר-הצעיר" קילצוי.

הננו מתאבלים על מות אחינו היקר
שמואל רוטנברג ז"ל
 בהנשמת רעיונותיו נחם
מחלקת "על הסף" וגדוד א'
 ע"י "השומר-הצעיר" קילצוי.

הננו מתאבלים על מותו הטרגי
 של אחינו היקר
שמואל רוטנברג נ"ע
 בהנשמת רעיונותיו נמצא נחומים
הגדוד ב'
 ע"י "השומר-הצעיר" קילצוי.

הרינו משתתפות בצערה העמוק
 של משפחת י. מ. רוטנברג על מות
 עליהם בנם—מנהלנו
שמואל ז"ל
 בהנשמת רעיונותיו המצא נחומים
קב. "זמירות"
 ע"י "השומר-הצעיר" קילצוי.

Rodzinie tragicznie zmarłego
 kolegi naszego b. p.
Szmuela Rotenberga
 wyrażamy nasze najgłębsze
 współczucie.
Abraham Kaufman
 Dawid Rembiszewski i S. Maliniak.

הננו מביע בזה את רגשי השתתפותי
 בצערה העמוק של משפחת י. מ. רוטנברג
 על מות עליהם בנם היקר
שמואל נ"ע
 בבנין הארץ ינחמו.
ארתק פרישמן.

הננו מודיעים את צערנו העמוק על מותו
 הטרגי של מדריכנו הראשון
שמואל רוטנברג ז"ל
 ומביעים רגשי השתתפות למשפחה
 השרויה באבל
קביצת הפיערים
 ע"י "השומר-הצעיר" קילצוי.

Szmulkowi Rotenbergowi,
 tak tragicznie od nas oderwane-
 mu przesyłamy nasze serdeczne
 „Śpij spokojnie“
 Leosia Kaiserówna,
 Różia Włodawerówna,
 i Helena Taumanówna.

Pogrążeni w głębokim smutku
 z powodu tragicznej śmierci
 naszego kolegi b. p.
SZMUELA ROTENBERGA
 wyrażają szczerze współczucie
 Rodzicom
 Sz. i I. Jura, M. Orzech
 i N. Wierzbinski.

Szczerze współczucie wyrażamy
 Ewie Rotenberżance — z powodu
 śmierci nieodżałowanego brata
 i naszego współtowarzysza idei
b. p. Szmuela Rotenberga
 Ukojenie niech znajdzie w kon-
 tynuowania jego pracy.
 Sala Gerstelmanówna
 i Cesia Moncarzówna.

שומרים-קשישים!
 אחינו שמואל רוטנברג נ"ע
 נקטף מאתנו בלא-עת בעמרו על משמרתו! ח. נ. צ. ב. ה.
 „עדרת-הקשישים“
 אינברג שינדלר, צוויינגל יצחק גרפינקל משה, גרסטלמן שרה,
 וילק רחל, ולדור אסתר, מונצרו צירל, פלישהקיר יצחק ומליניק קאפיל.

הננו מתאבלים על מותו הפתאומי
 והטרגי של חברנו
שמואל רוטנברג ז"ל
הסתדרות „החלוץ“ „והחלוץ הצעיר“
 קילצוי.

לפני הקבר החדש...

לפני קבר חדש אנו עומדים. נכרת מאתנו אחד הצעירים הכי-פעילים-בדמי-ימינו.

חטף אותו המות בשעה שזה היה מלא מרץ נעורים ומוכן לעבודה קשה- כבנין הארץ. נכרת מאתנו זה שהיה לנו לסמל הסבל בעבודתו ובמעשיו. דרפו הקדושה לא הפירה בשום מכשולים - על כלם התגבר; רק על המות האכזר, שאינו משיב את קרבנותיו, לא יכל היה להתגבר-ונפל... יכף היה להתגבר-ונפל...

בשעת מלחמה שאנו עומדים עכשיו, מרובים העוזבים את שורותינו, אבל הוא עמד תמיד בראש הלוחמים, ולא סר מדרפו אף שעל, ובעוזו היה לכל אחד מאתנו למופת-ובהערך גם הוא ממחננו-גדלה היתמות משהיתה...

מרובים הם מפעליו של שמואל בתנועתנו ורוחו תמיד יאיר לנו, ולכן אנוש הוא הפאב...

מנחם אותנו רק זה, שנשארו עוד שורות שלמות של צעירים שימשיכו את עבודתו, ויסולו הלאה את הדרך המובילה לארץ-ישראל העובדת!

רעי וחברי! הרבה סבלת, והרבה פעלת, תרוה-נא גם דמעתי את תל קברך!...

חבל על ראבדן ולא משהכחין!...

יצחק ק"ור.

רק אנו, אדם, תחוש במציאות, אם זו התפח על פניך. לזכרון שמואל אחי...

על חביבי הנפטר רצוני היום לכתוב.

אך כשיאבד ממך הקרוב ללבך - תדע להוקיררו. אח-שומר יי היה, מאד יקר לי, הקשור בי קשרים אמיצים, אי ידועים לאיש. ענו, שפלי-רוח ונחבא אל כלים היה אותו שמואל הקטנטן, החביב.

(לא ככלם השרים לו „שירי-תהלה“ אחרי מותו-אנכי, עד חייו, המספר מתוך המציאות היום-יומית).

ופתאום... מאורע קט, מקרה חסר-ערך, הופעה רגילה, הכריעו בחייו ובקיומו ובבת אחת, בן-רגע, חטף אותו הכח ההורס, השם קץ לכל חי - המות הנורא.

לא אוכל הבן, לא אדע האמן, שפך אירע, שזו היא המציאות. הוי, אדם! כמה עליך לסבול בחיך!

פן לסבול, אדם, נוצרת, לסבול בלי קץ, בלי אחרית... ולכן חיה לכל הפחות יפה, חיה בידידות, באחוה, ישרור נא

אך שלום ביחסך עם אנשי סביבתך! הוה טוב!

עקור מטבעך את הזיק של הפתגם הרומאי:

„Homo homini lupus“

בידיך, אדם, חפש הבחירה! דע להוקיר את האדם! דע להבין שפתו ודרכיו - ותאהבו!

תהי תורת חיך - אהבה!!

חבר שמואל-הנפטר, הקרוב לו פאח שומר-„קשיש“.

מינע לעצטע מינוטן מיט שמואל...

...מיר פאָרן אויף אַ פיר און שמיסן וועגן פאַרשידענע זאכן. צווישן אַנדערע דערציילט מיר שמואל וועגן זיינע צוקונ-פטיקע פלענער...

ער איז געווען אַ ביסל פּערדאגאָהט וואָס ר'זאָל טיין אים צופּערבינדן זיינע ידעישע שטרעבונגען מיט די פּערלאַנגען פון זיינע עלטערן.

צוליבן שטוב אופן שאַסע, זיינען מיר אופן פּעלד אין רוב געפארן. ביים ארויפפאָרן צוריק אופן גלייכן וועג האָט זיך די פיר באַוווּיגן און איז געפאַלן ער, מיט זיין אויסערגעווענליכן ספּריט, איז פון די פיר אַראָפּגעשפּרינגען.

מיר האָבן זיך פּונאַדערעגלעאַכט... ער האָט געשפּאַסט...

„אי יצחק, פאַטאַצאָך! כ'וועל שוין אין קעלץ פאַרצייילן פאַר אַלע, מ'וועט שוין זאַכן אויס דיר!...“

ניט לאַנג נאָך דעם צעבראַכט דער פאַרמאַן די בייטש. - „ס'גייט עפּיס ניט גלאַטיק!...“ זאָגט ער אומצופּרידן פון דעם שאַדן. מיר זיינען געקומען אופן אָרט. ס'האָט זיך פון אָנהויב באַוווּיגן אַ וואַלקן, אָבער ליידער איז קיין רעגן וועלכער האָט אווז געקענט אַפּהאַלטן פון באַדן זיך, ניט געווען-אין מיר האָבן זיך געלאָזט צום וואַסער.

ער האָט מיר אַנגעוווּיגן ס'אָרט, ווייל ר'האָט זיך דאָרטן פאַרלאָר יעדן טאַג געבאָדן.

ווייל איך קען שווימען בין איך דער ערשטער אַריין אין וואַסער. דער ברעג איז געווען אַ פּאָגעהאַקטער, איך האָב זיך אַ גליטש געטאַן-אין ס'וואַסער האָט

מיך אינגאַנצן צוגעדעקט. איך בין אַרי-בערגעשווימען אויף די פּלאַזשע, וועלכע האָט זיך געפּונען אויפן צווייטן ברעג. אַ צוויי, דריי מעטער פון דעם אָרט ווי איך בין אַריין, איז געווען אַ ניט טיף וואַסער, ס'האָט קאַם ביזן פּאַס דער-גרייכט. איך האָב אים אויף די פּלאַזשע אַריבערגעפירט.

—דאָ-האָט ער געזאָגט ווייזנדיק אויפן ניט-טיפן וואַסער, וועל איך קענען אַביסל שווימען.“ און ר'האָט זיך געוואָרפן אופן וואַסער. איך בין אַוועקגעשווימען אופן טיפערן וואַסער. ס'גייט ניט אויס קיין צוויי מיניט הער איך: - „יצחק!“ הערשט היינט פיל איך און מאַך עס זיך בעוויסטיגניק מיט סאַרן שרעק און יאָמער ער האָט מיך גערופן. דאַמולט, בין איך געווען ווייט פון דעם געדאַנק, אז דאָס איז אַ געשריי פון אַ טרינקענדיקן. ס'איז ניט אויסגעגאַנען קיין סעקונדע ווי ר'האָט מיך ס'צווייטע מאָל גערופן: „יצ-ח-ח-ק!!“ דאָ האָב איך אויפגעצייטערט. איך האָב דערקענט אין זיין קול, אז וואַסער געפינט זיך שוין אין זיין האַלז. כ'האָב אינסטינקטיוו אַנגעהויבן צוצושווימען צו אים, ניט אַפּ געבנדיק זיך נאָך אַלץ קיין רעכנונג וואָס אַווינס דאָ געשיט. ביז איך בין אָבער צוזאָם צוגעקומען, איז ער אין וואַסער אַריינטערגעפאַלן. דאָס האָט מיך איבע-ראַשט. אין די זעלבע סעקונדע האָט זיך מיר זיין שוואַרצער קאַפּ האָר דער-וווּן ביז צו די גאַמבע אין דרויסן. איך האָב אויסגעשטרעקט די האַנט און אַ כאַפּ געטון ביי די האָר - - - מיר פלעגן אים שטענדיק, ראַעטני-בערזאַנקאַ רופן, צוליב זיינע לאַנגע האָר וואָס ער פלעגט טראָגן. און דאָ האָט

דער שיקזאַל געוואַלט ער זאָל זיך מיט אַ פאַר וואַכן צוריק אָפּשרען. שטאט אים אַנצוזאָלפן ביי די האָר, האָבן זיך מיינע פּינגער בלוים אַ גליטש געטון איבער זיין מח-שאַל. און ס'וואַסער האָט אים ווידער אַמאָל צוגעדעקט. וועלענדיק זיך ראַטע-ווען, האָט ער מיך ביים פּיס אַנגעכאַפט און מיר האָבן זיך ביידע געפּונען אונ-טערן וואַסער.

איך האָב דערפּילט אויפן באַדן ארויסשטייגנדע שטיקער ווורצלן פון בוי-מער. מיט די לעצטע כּחות פון אַ וועלן-דיק זיך ראַטעווען פון טויט, האָב איך זיך אין אַ בויס-שטאַם אָפּגעשלאָגן אַזוי, אז איך האָב דעם פּיס פון זיין האַנט אַרויסגעריסן און בין אַרויסגעשווימן אופן ברעג. הערשט יעצט האָב איך דער-זען אז איך בין איינזאַם! אַריין צוריק אין וואַסער האָב איך זיך ניט געפּילט בכּח, אַגב האָב איך זיך קלאָר געמאַכט, אז אים האָבן די צעצווייגטע ווורצלן פּערהאַלטן. און איך וועל גיכער מיט אים הינטן בלייבן, איידער אים בעפּרייען.

איך האָב אַנגעהויבן שרייען נאָך הילף, מענשן זיינן זיך צונויפּגעקומען. ווי אַ קינד האָב איך געוויינט, געבעטן יעדן ר'זאָל אין וואַסער אַריינגיין אים אַרויסנעמן „ער לעבט דאָך דאָרטן!...“ מ'האָט אים אַרויסגענומען. „ער לעבט!“ „ער לעבט!“ שריי איך שטיקנדיק זיך מיט טרערן. מהאָט אים אַנגעהויבן ראַטעווען. איך בין באַלד געלאָפּן נאָך מעדיצינישע הילף. „ער לעבט!“ „ער לעבט!“ האָב איך מיר געצוהרט. ליידער!! דער טויט האָט נאָך אויף אים זיין האַנט אין וואַסער אויסגעשטרעקט, און אים פון זיין שיינע, ידען-פּולע וועלט אַרויסגע-ריסן!... יצחק פליישהקער.

עוֹלָמוֹנוֹ

החוברת מוקדשה לזכרו של חברנו היקר שמואל רוטנברג ז"ל

הננו מודיעים את צערנו העמוק על מותו הטרגי של בננו היקר

שמואל ז"ל

בשנה ה-18 למי חייו—בג' לאב ש. ז. יחד הננו מידיים לכל אלה שמסרו למניח את הכבוד האחרון משפחת רוטנברג השרויה כאבל.

Rodzinie tragicznie zmarłego Kolegi naszego
b. p.
Szmuela Rotenberga
wyrażamy nasze najgłębsze współczucie.
Pamięć Jego zostanie wśród nas wiecznie żywa.
Pozostali w nieutulonym żalu
KOLEDZY KI. VIII.
Kielce, 2'VIII-1927 r.

נדהמים בלבות פציעות הננו מודיעים את צערנו לרגלי האסון הנורא שקרה להסתדרותנו בהלקח ממנה אחינו ומנהלנו היקר שעמל בלי הרף לטובת רעיונו הנשגב שמואל רוטנברג ז"ל בשנת ה-18 לימי-חייו, ימצאו בני משפחתו נחמה בכנין הארץ בשם הסתדרות, השומר-הצעיר" דפה המועצה-המקומית פלישהיקור יצחק, איזנברג שינדלה, גרפינקיל משה, צווינגל יצחק, מונצרו צירל.

Głęboko przejęci tragiczną śmiercią nieodżałowanego naszego kolegi b. p.
Szmuela Rotenberga
wyrażamy rodzinie wyrazy współczucia i bólu.
Pamięć Jego zawsze wśród nas żyć będzie
Redakcja i Administracja Org. „OLAMEJNU”.

כזה אנו משתתפים בצערה העמוק של משפחת ה' י. מ. רוטנברג על מות בנם—ראש קבוצתנו שמואל ז"ל שפואל! שמואל! למה עזבתני???

קבוצתו „עליונים”
ע"י „השומר-הצעיר” קולצי.

לאחינו יצחק מאיר ורעיתו!
יחד אתכם, הננו מכנים את האבדה, שאינה חוזרת כמות לכם מיתה טרגית באביב-ימיו בנכם היקר והחביב עטרת-ראשיכם שמואל נ"ע וי להאי שופרא רבלי ארעא אחיכם ואחיותיכם.

אנו מביעים את רגשי השתתפותנו החמה בצערו של ידידנו ה' י. מ. רוטנברג לרגלי מותו הטרגי של בנו שמואל ז"ל המקום ינחם אותו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים בשם מתפללי ביה"מ „שערי-ציון” בקולצי הגבאי—נחמ' אסטרוביץ.

אנו, ההנהגה המקומית של הסת. „השומר-הצעיר” דפה, שרויים כאבל לרגלי המות הפתאומי והטרגי של אחינו היקר והפעיל בעבודתנו שמואל רוטנברג ז"ל בהמשך ובהגברת פעולתנו השומרית נמצא-נא נחומים פלישהיקור יצחק גרפינקיל משה.

מיין יוגננד-פריינד ה' י. מ. ראטענבערג און פרוי צום טראנישען טיירט פין זייער דורך אלעמען געליכטן זיהן שמואל ז"ל דריקען מיר אויס אוינזער טיפסמען מיטגליד פריי און קינדער קיעלץ.

דאסו דריק אויס מיין טיפסמן מיטגעפיל דעם „השומר-הצעיר” אין קעלין צולוב'ן טויט און זייער טייערן חבר שמואל רוטנברג ז"ל אין זייער ווייטערדיקער ארבעט זאלן זיי ניטרויסט ווערן חילק.

די משפחה י. מ. ראטענבערג צולוב'ן טראנישן טויט און זייער געליכטן זיהן שמואל נ"ע דריק אויך אויס מיין טיפסמן מיטגעפיל יחיאל ראוענקראנץ.

משתתפים אנו בצערם הגדול של משפחת ה' י. מ. רוטנברג בהלקח מאתם בעצם עלומיו באופן טרגי כנס היקר שמואל נ"ע וינחמו כל המתאבלים עליו בתוך שאר אבלי ציון וירושלים הסתדרות הציונית בקולצי.